

OBSAH

Zasadnutie Globálnej strategickej skupiny	str. 2
Zo života OECD	str. 3
Sektorové politiky	str. 4
Ekonomika	str. 4
Digitalizácia	str. 7
Riadenie vecí verejných	str. 8
Životné prostredie	str. 10
Pôdohospodárstvo	str. 12
Zdravotníctvo	str. 14
Školstvo	str. 15
Rozvojová spolupráca	str. 16
Vonkajšie vzťahy	str. 17
Energetika	str. 18
OECD s Slovensko	str. 24
Zo života Stálej misie	str. 25
Rozhovor s ...	str. 26
Viete že ...	str. 27
Dávame do pozornosti	str. 28

Vážení čitatelia OECD v skratke, milí priaznivci OECD,

v úvode mi dovoľte zaželať Vám po všetkých stránkach zdravý rok 2020! Tešíme sa na pokračovanie našej spolupráce – jej tematické zameranie som sa pokúsila načrtnúť v rozhovore, ktorý je súčasťou tohto čísla.

Predkladaný dvojmesačník zhrňuje udalosti zo života OECD a Slovenska v závere roka 2019. Pravdupovediac, naše predsedníctvo doznievalo v kuloároch ešte počas celej jesene a mohli sme tak nadviazať na jeho výsledky aj konkrétnymi aktivitami: hostili sme raňajky Priateľov strategického plánovania, podelili sme sa o skúsenosti s rozvojom malých a stredných podnikov (SMEs) v Skupine priateľov SMEs, konalo sa zasadnutie Globálnej strategickej skupiny zameranej tento rok na starnutie populácie a spôsoby ako uchopiť výzvy s ním spojené.

V Bratislave bola OECD a Medzinárodná energetická agentúra (IEA) zastúpená na Stredoeurópskej energetickej konferencii (CEEC), ktorej súčasťou je už každoročne prezentácia základných posolstiev Svetového energetického výhľadu. OECD aktívne participovala na konferencii zameranej na koncept Smart Cities.

V tomto období OECD publikovala opäť rad sektorových výhľadov a hodnotení ako napríklad PISA 2019, Ekonomický výhľad, Výroční správu a rozvojovej pomoci a i. Na zasadnutí Rady OECD vystúpil prezident Valného zhromaždenia OSN s predstavením priorít jeho mandátu, konalo sa výročné 10.Daňové fórum a ministerské zasadnutie IEA. OECD zintenzívnila práce na definovaní multilaterálneho riešenia zdaňovania digitálnej ekonomiky, k čomu má mandát od G20 do konca roka 2020. V internej diskusii OECD dominovali otázky rozpočtu organizácie a jej možného rozširovania.

V novembri sme si uctili aj 30.výročie Nežnej revolúcie – ako ináč, slávnostnou recepciou spolu s Českou republikou. Bol to náš začiatok ekonomickej transformácie a integrácie do transatlantických bezpečnostných a ekonomických štruktúr. OECD bola pri tom svojou pomocou pri ekonomickej transformácii.

Minuloročným predsedníctvom sme vlastne spustili oslavu 20.výročia vstupu Slovenska do OECD. Bolo viac o diani v Paríži, začíname pripravovať pripomenutie si tohto výročia na Slovensku. Želáme si, aby bolo „whole-of-government“ úsilím, ktoré vyvrcholí konferenciou na jeseň budúceho roka. MZVEZ SR a Koordinačný výbor pre spoluprácu SR a OECD už touto agendou žijú.

Vážení priatelia, naďalej sme aktívni a prítomní na facebook-u: www.facebook.com/SlovakMissionOECD/, čo nám umožňuje v reálnom čase približovať Vám všetky aktuálne informácie. Sledujte nás ☺

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

»» ZASADNUTIE GLOBÁLNEJ STRATEGICKEJ SKUPINY OECD ««

Štátny tajomník MPSVaR SR I. Švejna a veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD I. Brocková

Zdroj: SM SR pri OECD

pracovníci Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR. Zasadnutie bolo rozčlenené na tri hlavné plenárne celky venované a) demografickým trendom a súvisiacim výzvam pre tvorbu verejných politík, b) pripravenosti krajín na makroekonomické a medzigeneračné sociálne dopady starnutia populácie a c) riešení poklesu pracovných síl a uspôsobovaniu pracovných príležitostí pre starnúce obyvateľstvo.

Členské krajiny OECD prezentovali svoje priority pri realizovaní štrukturálnych reforiem, ktorými sú celoživotné vzdelávanie a modernizácia zručností pracovných síl, zvyšovanie produktivity obyvateľstva (najmä prostredníctvom digitalizácie), podpora investícií hlavne v oblasti zdravotných a sociálnych služieb a podpora dôstojných pracovných príležitostí pre pracovníkov v pokročilom veku. Prítomní diskutovali aj o ochrane sociálnej kohézie prostredníctvom dostupnosti bývania, predškolskej a starobnej opatery, o adekvátnej podpore rodín v produktívnom veku a o úlohe sociálneho podnikania pri zvyšovaní podielu dôchodcov žijúcich vo vlastných domovoch. Zároveň bola zahájená diskusia o príprave politickej deklarácie k 60. výročiu OECD.

OECD odporučila krajinám zvýšiť úsilie pri aktualizovaní a presnejšom cílení legislatívy s potenciálom zlepšiť zamestnanosť a sociálne postavenie ľudí v pokročilom veku. Krajiny si uvedomujú potrebu zlepšiť sociálnu mobilitu, investovať do celoživotného vzdelávania, rekvalifikácie nezamestnaných a do finančnej gramotnosti. Zvýšenie aktivity členských štátov sa vyžaduje aj pri zlepšovaní verejného zdravia a predchádzaní civilizačným chorobám, ako sú obezita a duševné problémy spojené s osamelosťou ľudí. Hlavná ekonómka OECD, L. Boone sa venovala potrebe zavedenia systémových opatrení v oblastiach regulácie trhov, aktívnych opatrení na trhu práce, kolektívneho vyjednávania, podpory dlhodobej produktivity a podpory rodiny. Tieto opatrenia by podľa hlavnej ekonómky OECD v ideálnom scenári zvýšili HDP o približne 22% a zvýšili by tak potrebnú zdaňovateľnú základňu. OECD sa vyslovila za limitovanie rastu cien v zdravotníctve za účelom prevencie fiškálnych deficitov, ktoré sú spojené so zvyšovaním technologickej náročnosti a nedostatku pracovných síl v zdravotníctve. V ostatných diskusiách sa zdôrazňovala okrem iného podpora cielených opatrení na zlepšovanie zručností a postavenia zraniteľných skupín na trhu práce, so zameraním na ženy zamestnané na čiastočný pracovný úväzok.

Zo ŽIVOTA OECD

Vystúpenie prezidenta VZ OSN v Rade OECD

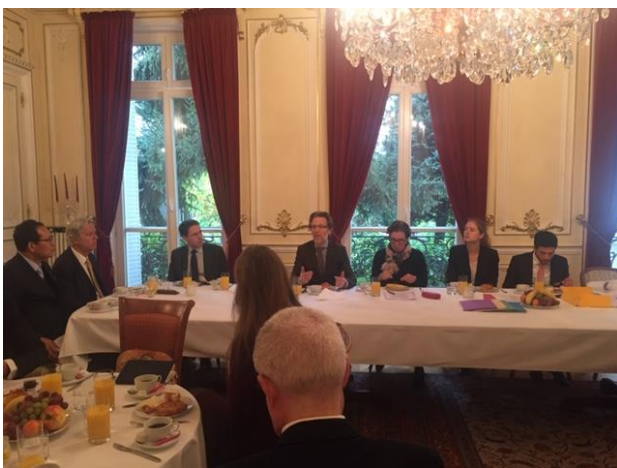

Prezident VZ OSN, Tijjani Muhammad-Bande 13. novembra 2019 v zmysle tradície posledných rokov, predstavil Rade OECD priority svojho mandátu a zameranie aktivít na odstránenie chudoby a hladu, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, právo na kvalitné vzdelanie, klimatické zmeny a inklúziu. Zdôraznil potrebu multilaterálnej spolupráce národných štátov pre riešenie problémov súčasnosti. Vo vysoko polarizovanom svete je multilateralizmus jedinou zárukou mieru, bezpečnosti a trvalo udržateľného rozvoja. Princípy multilateralizmu ostávajú dôležité pre dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja, vysporiadania sa s klimatickými zmenami a bojom s chudobou.

Zdroj: SM SR pri OECD

Pre agendu cieľov trvalo udržateľného rozvoja je podstatná otázka financovania. Rámec pre financovanie trvalo udržateľného rozvoja bol prijatý v roku 2015 (Addis Abeba) a v súčasnosti je aktuálna otázka nových a inovatívnych zdrojov financovania. Potrebujeme intenzívnejšiu medzinárodnú daňovú spoluprácu, ktorá účinne rieši daňové úniky a musíme sa zamerať na riešenie nezákonných tokov kapitálu. Diskusia potvrdila záujem o spoluprácu OSN a OECD v posilňovaní multilateralizmu a riešení globálnych tém. Pridanou hodnotou OECD je najmä poskytovanie štatistiky a evidencie pre objektívnu tvorbu politík. Obe organizácie spája rovnaká hodnotová vízia.

Pracovné raňajky Skupiny Priateľov Foresight-u v OECD

Zdroj: SM SR pri OECD

Veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD, I. Brocková dňa 7. novembra 2019 hostila pracovné raňajky **skupiny Priateľov Foresight-u v OECD**. Za OECD sa zúčastnil tím OECD v zložení: Duncan CASS-BEGGS, Julia STAUDT, Joshua POLCHAR.

I. Brocková otvorila rokovanie s ambíciou reštartovať tradície stretnutí Priateľov foresight-u vzhľadom na to, že ju považuje za „DNA“ práce OECD. Za ostatné obdobie sa tím **OECD usiluje o začleňovanie foresight-u do komparatívnych štúdií OECD** (outlook, ...at a glance) a projektov OECD v jednotlivých sektorových politikách, ako aj **asistovať jednotlivým členským krajinám (ČK) OECD pri budovaní národnej kapacity foresight-u**. Inšpiráciu môžu byť krajiny ako napríklad Fínsko,

Kanada, prípadne Nemecko, ale i nečlenské ako napr. Singapur. Naviac, pre ČK EÚ je dôležitý posun v agende novej Európskej komisie, kedy túto agendu bude mať historicky prvýkrát v portfóliu jeden z jej vice prezidentov (M. Šeďčovič).

Tím OECD informoval o: i) Inštitucionálnom nastavení v OECD, substancii a prioritách svojho pôsobenia; ii) Výstupoch zasadnutia predstaviteľov ÚV ČK OECD (Island, október 2019) a ostatnom zasadnutí vytvorenej siete Government Foresight Community - GFC (OECD, október 2019); iii) O projektoch s jednotlivými ČK a zapojení foresight-u, o.i. príprave národnej Stratégie o zručnostiach (Lotyšsko), Národnej stratégie Going Digital (Lotyšsko) a budúcnosti projektu o migrácii (príprava ministerského zasadnutia v OECD v januári 2020). iv) O príprave OECD publikácie: Beyond 2020 on Megatrends and Potential Disruptions.

V prípade SR, OECD asistovala ÚPPV SR pri príprave Národnej stratégie SR pre implementáciu SDGs, neskôr Vízie rozvoja SR. V dialógu pokračuje intenzívne MŽP SR, ktoré predložilo aj projekt budovania kapacity foresightu financovaný prostredníctvom Mechanizmu spoločných projektov SR spravovaného MZVEZ SR. Na ostatnom zasadnutí OECD Globálnej Foresight Community sa zúčastnil riaditeľ ANAP MZVEZ SR s cieľom budovania tejto kapacity aj na MZVEZ SR.

SEKTOROVÉ POLITIKY

»» EKONOMIKA ««

Hospodársky výhľad OECD – rast svetovej ekonomiky naďalej nízky

Dňa 21. novembra 2019 OECD zverejnila Ekonomický výhľad pre všetky krajiny OECD a kľúčové svetové ekonomiky. V porovnaní so septembrovou prognózou OECD ponechala odhad rastu svetovej ekonomiky v roku 2019 na úrovni 2,9% a mierne znižuje (o 0,1 p.b.) odhad rastu v roku 2020 na úroveň 2,9%. Za ostatných 12 mesiacov však OECD znížila odhad rastu svetovej ekonomiky o 0,3 p.b. (rok 2019) resp. o 0,5 p.b (rok 2020). Ide o najnižšiu úroveň rastu od globálnej krízy.

Rast HDP USA sa v najbližších rokoch spomalí smerom k 2%, eurozóna by mala rásť tempom okolo 1%, Čína zvoľňuje svoje tempo smerom k 5,5% v roku 2021. Súčasné **spomalenie má viac štrukturálny** ako cyklický **charakter** a v prípade nečinnosti vlád možno očakávať **dlhšie obdobie nízkeho rastu**.

Medzi hlavné **negatívne riziká** patrí **rast obchodného napätia, spomaľovanie Číny, geopolitická situácia, Brexit, vysoké zadĺženie firiem a rast cien ropy**. Prípadné vyriešenie obchodných sporov a rozhodných krokov vlád na zmiernenie neistoty by pomohli naštartovať rast. Krajiny by mali začať investovať do budúcnosti a zlepšiť medzinárodnú spoluprácu. **Rast globálneho obchodu stagnuje**, zvyšujúce sa obchodné napätie **znižuje dôveru a investície a zvyšuje neistotu**. **Firmy začali považovať ekonomickú neistotu za najväčšiu obavu**.

Klimatické zmeny negatívne ovplyvňujú investície, môžu znehodnotiť kapitál a pôdu a zvýšiť neriadenú migráciu. OECD vyzýva krajiny **urgentne konať v zamedzovaní používania fosílnych palív**.

Digitalizácia mení finančné a podnikateľské modely, avšak len málo firiem naplno využilo produkčný potenciál digitálnych technológií. Aby bolo možné naplno využiť potenciál digitalizácie, je potrebné zvýšiť investície do IT, vedy a výskumu, zlepšiť zručnosti a tréning.

OECD area, unless noted otherwise

	Average 2012-2019	2018	2019	2020	2021	2019 Q4	2020 Q4	2021 Q4
		Per cent						
Real GDP growth¹								
World ²	3.3	3.5	2.9	2.9	3.0	3.0	2.9	3.1
G20 ²	3.6	3.8	3.1	3.2	3.3	3.2	3.2	3.3
OECD ²	2.1	2.3	1.7	1.6	1.7	1.8	1.7	1.7
United States	2.4	2.9	2.3	2.0	2.0	2.3	1.9	2.0
Euro area	1.5	1.9	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.2
Japan	1.1	0.8	1.0	0.6	0.7	1.0	0.8	0.5
Non-OECD ²	4.4	4.6	3.9	4.0	4.0	3.9	3.9	4.1
China	6.9	6.6	6.2	5.7	5.5	6.1	5.5	5.5
India ³	7.1	6.8	5.8	6.2	6.4			
Brazil	-0.1	1.1	0.8	1.7	1.8			
Unemployment rate⁴	6.6	5.3	5.2	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1
Inflation^{1,5}	1.6	2.3	2.0	2.1	2.1	1.9	2.1	2.1
Fiscal balance⁶	-3.6	-2.9	-3.2	-3.3	-3.3			
World real trade growth¹	3.4	3.7	1.2	1.6	2.3	1.1	1.9	2.4

1. Percentage changes; last three columns show the increase over a year earlier.
2. Moving nominal GDP weights, using purchasing power parities.
3. Fiscal year.
4. Per cent of labour force.
5. Private consumption deflator.
6. Per cent of GDP.

Zdroj: Hospodárska prognóza OECD, november 2019

Čínska ekonomika mení svoju štruktúru z exportnej a výrobnjej ekonomiky na ekonomiku založenú na spotrebe a službách. Podiel Číny na globálnom raste ekonomiky sa bude postupne znižovať. India nebude schopná vykompenzovať toto spomalenie Číny.

Ekonomická prognóza OECD pre Slovenskú republiku

Slovenská ekonomika by mala v roku 2019 **spomaliť** svoje tempo na **2,5%**. V tomto roku OECD očakáva **d ďalšie spomalenie na 2,2%** a následné **mierne oživenie v roku 2021 na úrovni 2,6%**. V porovnaní s májovou prognózou OECD znížila odhad rastu v tomto roku o 1 p.b. a v budúcom roku o 1,2 p.b. Slovenská ekonomika spomaľuje najmä kvôli **zníženému externému dopytu**. Domáci dopyt zostáva silný vďaka súkromnej spotrebe, ktorej pomáha rast miezd.

Zvyšujúca sa neistota brzdí investície. **Nezamestnanosť** zostáva na **historických minimách** pod 6%. Inflácia by mala v roku 2019 dosiahnuť úroveň 2,8% a následne sa mierne znížiť k 2,5% v roku 2021. Fiškálna pozícia bude neutrálna v rokoch 2020-2021. OECD odhaduje **deficit verejných financií v roku 2019 vo výške 1% HDP**, v nasledovných rokoch **stabilný deficit vo výške 1,2% HDP**. **Dlh** by mal postupne **klesať pod 47% HDP**.

Hlavným negatívnym **rizikom** je **vývoj v obchode a ďalšie spomalenie externého prostredia, najmä Nemecka**. OECD upozorňuje na **rast výdavkov** v strednodobom horizonte spojených so **starnutím obyvateľstva** a **zavedením maximálneho veku odchodu do dôchodku**. OECD odporúča **reformu verejného sektora a školstva, implementáciu revízie výdavkov**. Efektívnejšie investície do školstva, tréningov a inovácií by zvýšili produktivitu. Zlepšenie predškolských zariadení a starostlivosti o deti pomôže zvýšiť účasť žien na trhu práce.

Globálne fórum v oblasti transparentnosti a výmeny informácií na daňové účely oslávilo 10 rokov

Účastníci globálneho fóra
Zdroj: OECD

daňových rajov. Kľúčovú úlohu v celom procese zohráva Globálne fórum pre transparentnosť a výmenu informácií na daňové účely, ktoré v súčasnosti združuje 158 krajín a jurisdikcií.

Dňa 26. novembra 2019 sa ministri a zástupcovia takmer 120 krajín zišli v OECD, aby si pripomenuli 10. výročie založenia Globálneho fóra v oblasti transparentnosti a výmeny informácií na daňové účely. Slovensko zastupoval minister financií Ladislav Kamenický. Ministri počas stretnutia v Paríži hodnotili doterajší boj proti daňovým únikom a podvodom.

V roku 2009 krajiny G20 deklarovali potrebu odstrániť bankové tajomstvo, zvýšiť transparentnosť v oblasti bankových účtov a presúvania finančných prostriedkov do

Delegácia SR vedená ministrom financií SR
L. Kamenickým,
Zdroj: SM SR pri OECD

Za 10 rokov činnosti Globálneho fóra prakticky všetci jeho členovia eliminovali bankové tajomstvo a iné bariéry narušujúce efektívnu výmenu daňových informácií. Takmer 100 jurisdikcií začalo automaticky vymieňať informácie o finančných účtoch. Počas tohto obdobia došlo aj k zmene správania sa a disciplíny daňovníkov, ktorí začali obmedzovať ukladanie finančných prostriedkov v offshorových finančných centrách.

Vďaka týmto opatreniam boli iba v minulom roku celosvetovo vymenené informácie o viac ako 47 mil. finančných účtoch s celkovou hodnotou okolo 4,9 bil. EUR, čo znamenalo viac ako 100 miliárd dodatočných daňových príjmov.

Globálne fórum zároveň vynakladá značné globálne úsilie, aby krajiny nepoľavovali v dodržiavaní dohodnutých štandard v transparentnosti prostredníctvom ich pravidelného monitoringu a hodnotenia. Aktuálne sa zameriava na skúmanie plnenia požiadaviek na skutočné vlastníctvo príjmov.

HLAVNÝ EKONOMICKÝ KOMENTÁTOR FINANCIAL TIMES V OECD

Martin Harry Wolf
Zdroj: SM SR pri OECD

Dňa 20. novembra 2019 v OECD diskutoval o kríze globálneho usporiadania Martin Harry Wolf, hlavný ekonomický komentátor denníka Financial Times.

Martin Wolf za najväčšie hrozby súčasného západného usporiadania sveta považuje nástup vplyvu Číny, rast populizmu a zhoršenie demokracie a rozpad povojnového spoločenstva.

»» DIGITALIZÁCIA ««

Digitalizácia pre Malé a stredné podniky

Dňa 29. novembra 2019 sa na pôde Kongresového centra OECD uskutočnilo prvé rokovanie Okrúhleho stola „**Digitalizácia pre MSP**“. Digitalizácia, ktorá pretvára hospodárstvo ako aj celú spoločnosť je taktiež príslubom zlepšenia individuálnej pohody a prináša nové príležitosti pre podniky a podnikateľov. Na stretnutí sa stretli predstavitelia vlád, podnikov, súkromného sektora, združení, MSP, inkubátorov a medzinárodných organizácií, aby prediskutovali najdôležitejšie príležitosti a výzvy spojené s digitalizáciou MSP a existujúce ako aj novovznikajúce príležitosti pre MSP.

Globálna iniciatíva OECD „Digitalizácia pre Malé a stredné podniky“ (D4SME) si kladie za úlohu najmä:

- zvýšiť povedomie o tom, ako môžu rôzne typy MSP využiť výhody digitalizácie, inovovať, zlepšovať svoju konkurencieschopnosť, zapájať sa do globálnych hodnotových reťazcov a využívať prebiehajúce a predvídateľné transformácie obchodných modelov a vzťahov;
- podporovať zdieľanie vedomostí medzi tvorcami politik, podnikmi, výskumnými pracovníkmi a inštitúciami v celosvetovom meradle;
- poskytovať informácie tvorcom politik a regulačným orgánom, aby mohli navrhovať a implementovať lepšie politiky podpory účasti MSP v digitálnom a globalizovanom hospodárstve

Počas diskusie bolo konštatované, že mnoho MSP nedostatočne využíva možnosti digitálnej transformácie a väčšina z nich ignoruje potenciálne výhody v oblasti produktivity a rastu konkurenčnej schopnosti. Takisto

majú MSP problém jasne identifikovať svoje potreby alebo nemajú dostatok kapacít alebo finančných zdrojov na prístup a efektívne využívanie novovznikajúcich digitálnych nástrojov. Digitálna priepasť medzi veľkými, najmä nadnárodnými korporáciami a MSP spomaľuje rast produktivity a zvyšuje nerovnosti medzi ľuďmi, firmami a lokalitami.

Viac na : <https://www.oecd.org/cfe/smes/d4sme-roundtable.htm>

»» RIADENIE VEČÍ VEREJNÝCH ««

Globálne fórum OECD o hospodárskej súťaži 2019

Global Forum on Competition

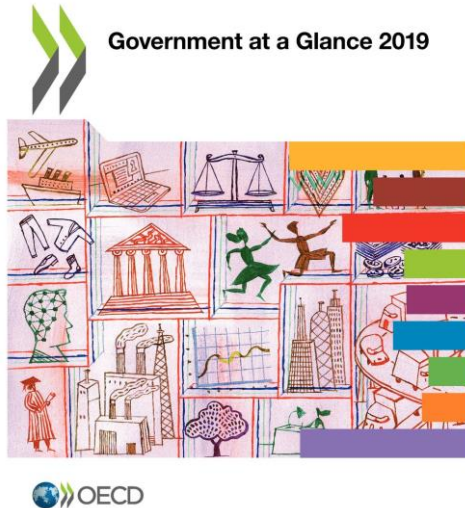
5-6 December 2019
OECD Conference Centre, Paris

V dňoch 5. a 6. decembra 2019 sa na pôde OECD konalo **Globálne fórum OECD o hospodárskej súťaži 2019**. Globálne fórum o hospodárskej súťaži sa uskutočňuje každoročne, už od roku 2001. Na tohtoročnom Fóre sa stretli predstavitelia na vysokej úrovni v oblasti hospodárskej súťaže z viac ako 110 orgánov a organizácií z celého sveta (úrady na ochranu hospodárskej súťaže, vládne agentúry, medzinárodné a regionálne organizácie), aby **diskutovali o aktuálnych problémoch spojených s reguláciou a ochranou hospodárskej súťaže, vrátane prepojenia politiky hospodárskej súťaže s ostatnými politikami hospodárskeho rozvoja.**

Tohtoročné fórum o hospodárskej súťaži sa zaoberalo **rastúcim skepticizmom hospodárskej súťaže, skúmalo a reagovalo na široké kritiky, ktorým v nedávnej dobe čelila protimonopolná politika.** Pozornosť bola taktiež venovaná **otázkam efektívnosti a právomocí jednotlivých orgánov na ochranu hospodárskej súťaže.** SR bolo zastúpená generálnou tajomníčkou služobného úradu Protimonopolného úradu SR, Ing. Zuzanou Bónovou a riaditeľkou odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov, Mgr. Michaelou Nosa.

Viac na : <http://www.oecd.org/competition/globalforum/>

Government at a Glance

Dňa 14. novembra 2019 OECD publikovala kľúčovú súhrnnú komparatívnu štúdiu pre oblasť verejného riadenia **Government at a Glance 2019**. Správa poskytuje medzinárodne porovnateľne údaje o vládných aktivitách a ich výsledkoch v členských krajinách OECD, ako aj údaje pre Brazíliu, Čínu, Kolumbiu, Kostariku, Indiu, Indonéziu, Ruskú federáciu a Južnú Afriku. Zahŕňa vstupné, procesné, výstupné a výsledkové ukazovatele a skúma postupy a reformy verejnej správy z hľadiska zamerania na ľudí, napríklad pri zostavovaní rozpočtu, riadení právnych predpisov, verejnom obstarávaní a využívaní otvorených vládných údajov. Analyzuje ukazovatele týkajúce sa verejných financií, zamestnanosti, údaje o verejných inštitúciách a riadení ľudských zdrojov. Tieto analýzy sú využiteľné najmä na monitorovanie a porovnávanie pokroku vlád pri reformách vo verejnom sektore.

K hlavným zisteniam patrí:

Pretrvávajúce vysoké úrovne dlhu znižujú schopnosť vlád reagovať na ekonomické otrasy.

- Priemerný fiškálny deficit členských krajín OECD dosahuje 2,2% HDP (2017) a je stále pod úrovňou pred krízou z roku 2009, kedy dosahoval hodnotu 1,7%.
- Priemerný hrubý verejný dlh v roku 2017 dosiahol v krajinách OECD 110% HDP, čím sa znížil manévrovací priestor krajín.
- Výdavky verejnej správy na sociálnu ochranu a zdravie spolu predstavovali v roku 2017 v krajinách OECD viac ako 21% HDP.
- Verejné investície predstavovali v roku 2017 v priemere 3,1% HDP a stále sú o 0,5 percentuálneho bodu nižšie ako boli v roku 2007.

Aj keď je zamestnanosť vo verejnom sektore stabilná, so všetkými zamestnancami verejnej správy sa nezaobchádza rovnako.

- Zamestnanosť vo verejnej správe predstavuje približne 18% celkovej zamestnanosti v krajinách OECD, v porovnaní s rokom 2007 sa nezmenila.
- V pracovnej sile vo verejnom sektore pretrvávajú rodové rozdiely.
- V roku 2018 takmer polovica členských krajín OECD implementovala rodové rozpočtovanie.

Konzultácie so zainteresovanými stranami o návrhoch zákonov a právnych predpisoch sú v krajinách OECD rozšírené, avšak zvyčajne sa konajú neskoro v procese ich prípravy a zainteresovaným stranám sa zriedka poskytuje spätná väzba o vplyve ich pripomienok.

- Všetky krajiny OECD, ktoré boli predmetom prieskumu, vyžadujú zapojenie zainteresovaných strán do vypracovania niektorých nariadení.
- V porovnaní s rokom 2014 krajiny mierne zlepšili svoje postupy zapojenia zainteresovaných strán v prípade prípravy primárnych zákonov. Vlády čoraz viac využívajú verejné obstarávanie na dosiahnutie cieľov udržateľnosti.

Viac na: https://www.oecd-ilibrary.org/governance/government-at-a-glance-2019_8ccf5c38-en

Rokovanie skupiny Priateľov malých a stredných podnikov (Friends of SME)

Zdroj: SM SR pri OECD

Dňa 28. novembra 2019 na zasadnutí skupiny Priateľov malých a stredných podnikov (MSP) vystúpil Stuard Nash, minister pre políciu, rybolov, príjmy a MSP Nového Zélandu, ktorý prezentoval skúsenosti s rozvojom MSP a jeho výzvami na Novom Zélande a následne diskutoval s veľvyslancami členských krajín OECD. Na podujatí bola prezentovaná prax a skúsenosti s podporou MSP v Kórey, na Islande a na Slovensku. V prípade Slovenska je, o.i., v spolupráci s OECD pripravovaný "Prehľad MSP a podnikania na Slovensku", ktorý by mal byť ukončený v priebehu roka 2021. Jeho dve špecifické kapitoly budú zamerané na inkluzívne podnikanie a digitálnu transformáciu.

Medzi najdôležitejšie výzvy, pred ktorými stoja slovenské MSP patria najmä: (1) zručnosti a inovácie, (2) efektívne verejné obstarávanie, (3) „druhá šanca“, (4) inkluzívne podnikanie (so zameraním na sociálne marginalizované skupiny) a (5) digitálna transformácia.

»» ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ««

Medzinárodná konferencia k zmene klímy v SR s účasťou OECD

Na medzinárodnej konferencii „Zmena klímy 2019“, ktorá sa konala 13. až 15. novembra 2019 v Bratislave, bola OECD zastúpená dvojnásobne. Anthony Cox, zástupca riaditeľa Direktoriátu OECD pre životné prostredie na nej vystúpil s príspevkom zameraným na financovanie budúcnosti klímy. Okrem prezentácie a účasti Anthonyho Coxa v panelových diskusiách sa podarilo aj živé spojenie s Duncanom Cassom-Beggom zamerané na prístupy OECD k tvorbe predpovedí a scenárov v oblasti zmeny klímy (stratégia foresight).

Prezentácie boli organizované do štyroch blokov:

- 1) Zmena klímy – „téma dňa“ na globálnej, národnej i lokálnej úrovni,
- 2) Kroky k plneniu Parížskej dohody a Agendy 2030 – Cieľov udržateľného rozvoja – Zmierňovanie zmeny klímy,
- 3) Kroky k plneniu Parížskej dohody a Agendy 2030 – Cieľov udržateľného rozvoja – Posilnenie odolnosti a zníženie zraniteľnosti na dopady zmeny klímy,
- 4) Trendy, predpovede a možné scenáre dopadov zmeny klímy – medzinárodné a národné súvislosti.

Anthony Cox, o.i., na konferencii prezentoval kľúčové zistenia z publikácie „**Financovanie budúcnosti klímy – Prehodnotenie infraštruktúry**“, ktorú spoločne vydali OECD, Program OSN pre životné prostredie a Svetová banka s podporou nemeckého Spolkového ministerstva životného prostredia, ochrany prírody a jadrovej bezpečnosti.

Organizátormi konferencie Zmena klímy 2019 boli Ministerstvo životného prostredia SR a Slovenská agentúra životného prostredia.

Anthony Cox
Zdroj: SAŽP

Konferencia „Zmena klímy 2019“
v pozadí Duncan Cass-Beggs (OECD)
Zdroj: SAŽP

Články z konferencie sú dostupné na https://euractiv.sk/section/klima/special_report/zmena-klimy-2019/. Materiály, vrátane zborníka a ďalšie fotografie sú dostupné aj na webovej stránke konferencie: <http://climate-change-sazp.sk>

Interaktívna platforma indikátorov životného prostredia

V novembri 2019 OECD spustila online platformu indikátorov životného prostredia „Pohľad na životné prostredie 2019“ (Environment at a Glance 2019). Prostredníctvom interaktívnych grafov platforma poskytuje prístup k najaktuálnejším dátam a kľúčovým odkazom OECD v oblasti životného prostredia. Nástroj pomáha sledovať environmentálnu výkonnosť krajín OECD a ich progres smerom k udržateľnému rozvoju. Indikátory prinášajú informácie o zmene klímy, kvalite ovzdušia, sladkovodných zdrojoch, odpadovom a materiálovom hospodárstve, biodiverzite a bohatstve oceánov v krajinách OECD.

Viac na: <http://www.oecd.org/environment/environment-at-a-glance/>

Prvé zasadnutie „Priateľov klímy“

Francúzsko iniciovalo vznik novej neformálnej skupiny v OECD „Priatelia klímy“ (Friends of Climate/Amis du climat), ktorej cieľom má byť zvýšenie informovania naprieč odbornými direktoriátmi OECD o aktivitách v oblasti boja proti zmene klímy.

Na stretnutí, ktoré sa v OECD konalo 13. decembra 2019, sa zúčastnili generálny tajomník OECD Angel Gurría, riaditeľ Direktoriátu pre životné prostredie Rodolfo Lacy, ako aj hlavná ekonómka OECD Laurence Boone. OECD predstavila svoje hlavné aktivity nielen v rámci nosného Direktoriátu pre životné prostredie, ktorý sa zmene klímy aktívne už dlhé roky venuje, ale aj dosiahnutý pokrok v začleňovaní zmeny klímy do ekonomických výstupov organizácie.

Francúzsko navrhlo, podľa vzoru hodnotenia PISA vytvoriť **system rankingu**, z ktorého by bolo jasné, ako si krajiny počínajú pri prijímaní opatrení v boji proti tak závažnému fenoménu, akým je zmena klímy. Kľúčová úloha OECD je naďalej **posilňovať údajovú bázu, pokračovať v zavádzaní zmeny klímy do práce celej organizácie a tak prispieť k zrýchleniu implementácie potrebných opatrení**. Pretože podľa slov Angela

Gurriú: „Meškáme. Mali sme konať už včera, pred rokom, dokonca pred piatimi rokmi, pretože situácia sa zhoršuje a zvyšujú sa ekonomické dopady, čo má vplyv nielen na kvalitu nášho života, ale na celú budúcnosť“.

Foto: Prvé stretnutie „Friends of Climate“
Zdroj: SM SR pri OECD

Foto: Stretnutie „Friends of Climate“
Zdroj: SM SR pri OECD

OECD a ITF boli prítomné na COP25 v Madride

OECD, ako aj jej pridružená organizácia pre sektor dopravy, Medzinárodné dopravné fórum (ITF), boli prítomné počas rokovaní **COP25 v Madride**, kde usporiadali viaceré sprievodné aktivity.

Pri tejto príležitosti OECD predstavila svoje najnovšie publikácie: „**Urýchlenie klimatickej akcie – Prenastavenie politik optikou blahobytu**“ a „**Zosúladenie rozvojovej spolupráce s konaním v oblasti klímy**“ a dáta z online nástroja „**Pohľad na životné prostredie 2019**“, ktorého zistenia by mali byť dodatočne publikované aj knižne.

OECD vyzdvihuje päť kľúčových aktivít v piatich sektoroch, ktoré môžu vlády prijať s cieľom čo najrýchlejšieho znižovania emisií. Najväčšími zdrojmi emisií skleníkových plynov sú poľnohospodárstvo, výstavba, priemysel, doprava a výroba elektrickej energie. Tuhé palivá naďalej predstavujú 80% energetickej spotreby členských štátov OECD, čo je potrebné zmeniť.

Viac na: <http://www.oecd.org/stories/climate-25-actions/> a <https://www.itf-oecd.org/COP25>.

»» PÔDOHOSPODÁRSTVO ««

Aktivity SR v rámci Schémy OECD pre uplatňovanie medzinárodných noriem pre ovocie a zeleninu

Pri príležitosti plenárneho zasadnutia Schémy OECD pre uplatňovanie medzinárodných noriem pre **ovocie a zeleninu**, ktoré sa z dôvodu generálneho štrajku vo Francúzsku konalo v skrátanom formáte

4. decembra 2019, OECD usporiadala **výstavu fotografií s tematikou ovocia a zeleniny**. SR boli počas zasadnutia schválené ďalšie dve vysvetľovacie brožúry - pre drobné ovocie a koreňovú zeleninu. Po dyni červenej a čerešniach sú to ďalšie dva materiály venované medzinárodným obchodným normám pre plodiny typické pre náš región.

Zástupkyňa MPRV SR počas zasadnutia potvrdila aj záujem slovenského podnikateľského sektoru pokračovať v organizácii medzinárodného školenia pre harmonizáciu hodnotenia noriem kvality ovocia a zeleniny, ktorý sa v roku 2019 konal v Mojmírovciach pri Nitre už po dvadsiaty raz. Slovensko je aktívnym a rešpektovaným členom tejto poľnohospodárskej schémy OECD.

Viac o schéme na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/>.

Foto: Výstava fotografií na tému ovocia a zeleniny v priestoroch konferenčného centra OECD.
Zdroj: SM SR pri OECD

Foto: Fotografia z autorskej dielne delegátky SR.
Zdroj: SM SR pri OECD

SR získala post podpredsedu Programu OECD pre agrárnu vedu

Za **podpredsedníčku Kooperatívneho výskumného programu OECD pre agrárnu vedu** bola dňa 6. decembra 2019 zvolená naša kolegyňa zo SM SR pri OECD v Paríži **Kristína Gendová Ruzsíková** (diplomatka Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR). Je to ocenením zvýšenej aktivity SR za posledné roky v tomto programe. SR je zároveň jedinou krajinou regiónu strednej a východnej Európy, ktorá získala zastúpenie vo vedení programu.

Program CRP je jedinečným programom OECD poskytujúcim finančné granty na medzinárodné vedecké konferencie a individuálne štipendiá pre vedcov. SR v rámci tohto programu doteraz zorganizovala dve vysoko hodnotené medzinárodné vedecké konferencie (SPU Nitra v roku 2015 a Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum v roku 2018) a v roku 2019 získal prvé individuálne vedecké štipendium expert Národného lesníckeho centra vo Zvolene. Veríme, že tento úspech sa podarí pretaviť do ešte výraznejšieho zapojenia SR do programu.

Viac o programe CRP na: <http://www.oecd.org/agriculture/crp/>

K dispozícii je zborník z konferencie k riadeniu rizika v poľnohospodárstve

Na webovom sídle Výskumného ústavu ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra (NPPC) bol zverejnený **zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie „Nástroje hodnotenia a riadenia rizík v agropotravinárskom sektore“**. Konferencia, ktorá sa uskutočnila 17.-18.10.2018 v Bratislave, bola finančne podporená z Kooperatívneho výskumného programu OECD pre agrárnu vedu (CRP).

Zborník je možné nájsť na:

http://www.vuepp.sk/konferencia/conference_proceedings.pdf

»» ZDRAVOTNÍCTVO ««

Pohľad na zdravie 2019 – Indikátory OECD

Podľa v novembri 2019 zverejnenej správy „Pohľad na zdravie 2019 – Indikátory OECD“ **náklady na zdravotnú starostlivosť v najbližších 15 rokoch predstihnú rast HDP takmer vo všetkých krajinách OECD**. Podľa OECD budú výdavky na zdravotnú starostlivosť na osobu rásť v krajinách OECD v priemere ročne o 2,7% a do roku 2030 budú predstavovať 10,2% HDP (oproti 8,8% v roku 2018). V roku 2018 na zdravotnú starostlivosť najviac vynaložili Spojené štáty, Švajčiarsko, Francúzsko, Nemecko, Švédsko aj Japonsko. Väčšia efektivita sa podľa OECD dá dosiahnuť zvýšením využívania generických liekov, lepšou organizáciou práce medzi lekármi, sestrami a ostatným zdravotným personálom, ako aj zvýšením bezpečnosti pacienta v zdravotných zariadeniach.

 Health at a Glance 2019
OECD INDICATORS

Publikácia prináša množstvo zaujímavých štatistických údajov. Jedným z nich je, že za posledné desaťročia rástla očakávaná dĺžka dožitia vo všetkých krajinách OECD. Dnes narodené dieťa sa môže v priemere v členských štátoch OECD dožiť takmer 81 rokov. Oproti roku 1970 sme sa v roku 2017 mohli dožiť o viac než 10 rokov. Rast očakávanej dĺžky dožitia sa však v takmer všetkých členských štátoch OECD za posledné roky spomalil, a to hlavne v Spojených štátoch, Francúzsku a Holandsku. Príčinou sú chronické ochorenia a duševné choroby. Lídrmi krajín OECD s vekom dožitia nad 80 rokov sú Japonsko, Švajčiarsko a Španielsko. Obyvatelia krajín strednej a východnej Európy, ale aj napríklad Spojených štátov, sa môžu dožiť medzi 77 až 80 rokov. V SR je to podľa správy OECD 77,3 roka (v 2017). Najnižšiu očakávanú dĺžku dožitia, ktorá bola v roku 2017 menej ako 76 rokov, majú v Lotyšsku, Mexiku, Litve a Maďarsku. Dlhodobé zvýšenie očakávanej dĺžky dožitia bolo dosiahnuté vďaka lepším zdravotným systémom, lepšou dostupnosťou a kvalitou zdravotnej starostlivosti. Vo všetkých členských štátoch OECD žijú ženy dlhšie ako muži, a to v priemere o 5,3 roka. Publikácia prináša, o.i., aj údaje o spotrebe alkoholu, fajčení, obezite a nadváhe.

Ďalšie zaujímavé údaje sa dajú nájsť tu: <http://www.oecd.org/health/health-at-a-glance-19991312.htm>.

»» ŠKOLSTVO ««

PISA 2018 – hodnotenie vzdelávacej výkonnosti študentov OECD

OECD publikovala dňa 3. decembra 2019 prvé tri zväzky výsledkov 7. kola Programu medzinárodného posudzovania študentov PISA 2018. V rámci tohto programu sa v trojročných intervaloch vyhodnocujú vedomosti z matematiky, prírodných vied a čitateľskej gramotnosti, ktoré sa očakávajú od 15-ročných študentov. OECD zároveň zverejňuje aj analýzy sociálnych faktorov vo vzdelávaní (zväzok II) a analýzy blahobytu študentov (zväzok III). V roku 2020 budú publikované výsledky voliteľného modulu o finančnej gramotnosti (zväzok IV), analýzy opatrení v oblasti zlepšovania sociálnych predpokladov žiakov prostredníctvom ich škôl (zväzok V) a výsledky voliteľného modulu o globálnych kompetenciách (zväzok VI).

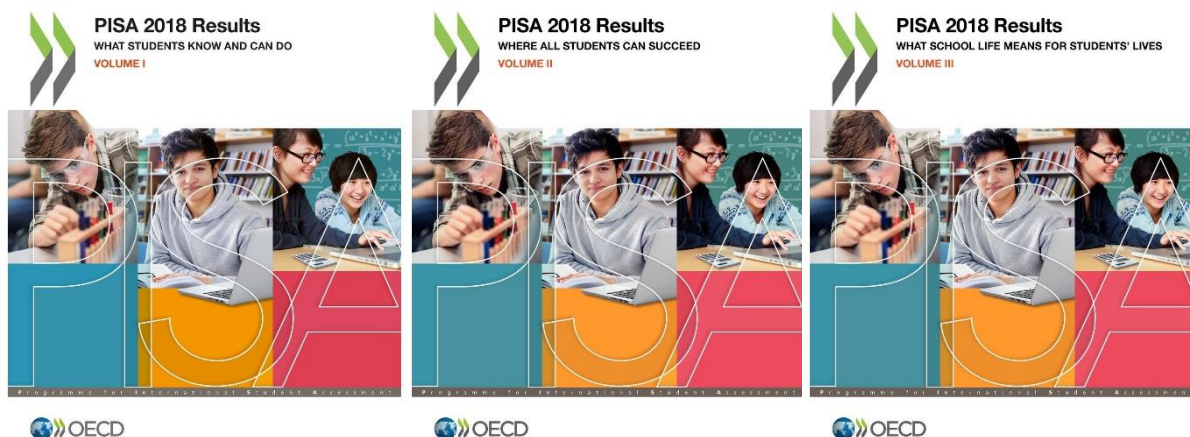
Celkový priemerný výsledok v 79 testovaných krajinách sa medzi rokmi 2015 a 2018 výrazne nezmenil a najlepšie výsledky boli namerané v štyroch zúčastnených provinciách Číny a v Singapure. Spomedzi členských krajín OECD sú najlepšie výsledky dosahované v Estónsku, Kanade, Fínsku a Írsku. O 3 percentuálne body poklesol relatívny počet študentov, ktorí majú podľa OECD súčasne nedostatočné vedomosti v matematike, prírodných vedách i čitateľskej gramotnosti a rovnako stúpol relatívny počet študentov s výbornými výsledkami v aspoň jednej z testovaných oblastí. OECD konštatuje, že nerovnosti vo vzdelanosti sú naďalej zdrojom sociálneho napätia, pretože spoločnosť a trh práce menej tolerujú ľudí s nízkou úrovňou zručností. Testovanie v roku 2018 bolo zaujímavé okrem iného tým, že definícia čitateľskej gramotnosti a metodika tvorby úloh v tejto oblasti sa snaží reflektovať digitalizovaný charakter spoločenského života.

Na Slovensku sa do testovania zapojilo 7800 žiakov z 387 základných a stredných škôl. Slovenskí študenti dosiahli v testovaní po prvýkrát od roku 2009 štatisticky významné zlepšenie, a to v matematike. Relatívna pozícia SR medzi členskými krajinami OECD sa z hľadiska testovacej výkonnosti od roku 2015 výrazne nezmenila (približne 30. priečka). Trend výsledkov SR v PISA od roku 2000 zostáva nevýznamne klesajúci, pričom najviditeľnejší pokles sa prejavuje v prírodných vedách. OECD vo vzťahu k SR pozitívne hodnotila skutočnosť, že podiel študentov, ktorí nedosahujú základné vedomosti v ktorejkoľvek z testovaných oblastí poklesol o 3,2 percentuálne body, i keď naďalej zaostáva o 3,5 percentuálneho bodu za priemerom OECD. Podiel slovenských študentov dosahujúcich výborný výsledok v aspoň jednej z troch testovaných oblastí stúpol o 3 percentuálne body.

Viac informácií sa môžete dočítať na webstránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR <https://www.minedu.sk/zverejnenie-vysledkov-slovenskych-ziakov-v-medzinarodnej-studii-oecd-pisa-2018/>

a Národného ústavu certifikovaných meraní, ktorý administruje prieskum v SR: https://www.nucem.sk/dl/4632/Tlacova_sprava_PISA_2018.pdf.

Publikácie sú dostupné online na <https://www.oecd.org/pisa/publications/#d.en.420737>

Publikácie výsledkov štúdie OECD PISA 2018 – zväzky I – III. Zdroj: OECD

»» ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA ««

OECD Správa o rozvojovej spolupráci 2019

OECD už od roku 1962 každoročne dokumentuje medzinárodnú rozvojovú spoluprácu, vrátane oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) v publikácii s názvom OECD Správa o rozvojovej spolupráci. V decembri 2019 bol v pôsobnosti Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC) vydaný 57. ročník publikácie s podtitulom „[spolupráca pre] viac férový, ozelenený a bezpečnejší zajtrajšok“. Tento ročník je zaujímavý z niekoľkých hľadísk.

Rok 2018, ktorý je posledným rokom dokumentovaným v správe, bol prvým rokom, v ktorom svetová ODA nebola zásadne zaťažená potrebou riešiť dopady medzinárodnej utečeneckej krízy a v dvoch tretinách členských krajín DAC došlo k poklesu verejných výdavkov na ODA. Výnimočnosť tohtoročnej správy spočíva v komunikačnom, jazykovom a grafickom spracovaní približujúcom podstatu medzinárodnej rozvojovej spolupráce a oficiálnej rozvojovej pomoci bližšie k širokej medzinárodnej verejnosti. Správa vysvetľuje a kvantitatívne popisuje jednotlivé formy rozvojovej spolupráce, objasňuje jej etické hodnoty a právne štandardy a zaoberá sa okrem iného aj procesmi zvyšovania efektívnosti rozvojovej spolupráce či verejného povedomia. Správa okrem štatistík ODA 29 členských krajín DAC a inštitúcií EÚ navyše obsahuje analýzy výšky a štruktúry ODA ďalších 28 krajín a 24 filantropických nadácií. Odhaduje sa, že neštátne nadácie v roku 2018 poskytlí približne 6 miliárd USD vo forme rozvojovej pomoci.

V súvislosti so zahrnutím čiastočne návratných foriem finančnej pomoci medzi nástroje spĺňajúce definíciu ODA sa v roku 2018 zaviedol nový spôsob účtovania a štatistického vykazovania ODA, v ktorom sa namiesto bežných platieb rozvojovým krajinám v danom roku (ktorých splátky zo strany rozvojových krajín sa pôvodne v ďalších rokoch vykazovali ako záporná ODA) po novom vykazuje účtovná miera, tzv. grantový element, vyjadrujúci veľkosť tej časti účtovného záväzku donorskej inštitúcie za daný rok, ktorý jej nebude zo strany rozvojovej krajiny splatený a teda tvorí bezodplatnú rozvojovú pomoc. Podiel návratnej pomoci na celosvetovej ODA má stúpajúcu tendenciu a v roku 2018 predstavoval 7% medzivládnej pomoci, čo v kombinácii s celkovým poklesom svetovej ODA znamená viditeľný úbytok prostriedkov pre financovanie rozvojových cieľov v najmenej rozvinutých krajinách.

Publikáciu a ďalšie podrobnosti si je možné prečítať online na <https://www.oecd.org/dac/development-cooperation-report-20747721.htm>.

Individuálne profily poskytovateľov ODA sú dostupné na <https://www.oecd.org/dac/development-cooperation-report/>.

»» VONKAJŠIE VZŤAHY ««

Výbor pre vonkajšie vzťahy: Eurázia

Veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD
I. Brocková (v strede) P. Kukhta (vpravo)
Zdroj: SM SR pri OECD

Veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD **Ingrid Brocková** (predsedníčka Okrúhleho stola Eurázie) vystúpila na zasadnutí Výboru OECD pre vonkajšie vzťahy (22.11.2019), aby vyjadrila podporu **regionálnemu programu Eurázie**. Veľvyslankyňa uviedla, že regionálny program zameraný na východnú Európu, južný Kaukaz a strednú Áziu od svojho vytvorenia v roku 2008 podporuje vykonávanie politík zameraných na zvýšenie konkurencieschopnosti, zlepšenie podnikateľského prostredia a podporu prechodu z plánovaného na trhové hospodárstvo.

Slovensko ako silný podporovateľ regionálneho programu Eurázia kladie osobitný dôraz na pokračovanie politického dialógu s krajinami Eurázie s cieľom posilniť miestnu občiansku spoločnosť, regionálnu spoluprácu a zvýšiť konkurencieschopnosť. Ingrid Brocková priblížila delegáciám, že Slovensko sa v rámci OECD podieľa na konkrétnych projektoch na podporu decentralizácie na Ukrajine a na príprave národného programu podpory podnikateľského prostredia v Moldavsku. Z iniciatívy Slovenska sa konalo prvé stretnutie „**Priatelia Ukrajiny v OECD**“ pri príležitosti návštevy prvého námestníka ministra hospodárstva Ukrajiny Pavla Kukhtu.

Seminár OECD k decentralizácii v Kyjeve

Veľvyslanec M. Šafin, G. Miranda (OECD)
Foto: OECD

Dňa 2. decembra 2019 sa v Kyjeve za účasti veľvyslanca SR na Ukrajine M. Šafina a M. Filipovej z Ministerstva vnútra SR konal OECD seminár, ktorého účelom bolo predstaviť 10 usmernení OECD pre **efektívnu decentralizáciu na Ukrajine**. Usmernenia OECD pre efektívnu decentralizáciu prispievajú k regionálnemu rozvoju a ich účelom je poskytnúť praktické usmernenie na identifikáciu podmienok na dosiahnutie cieľov jedinečných procesov decentralizácie. Seminár v Kyjeve potvrdil, že dobre navrhnutý a implementovaný proces decentralizácie môže pomôcť posilniť demokratickú správu vecí verejných a zvýšiť transparentnosť najmä na miestnej úrovni.

Aby to bolo možné, Ukrajina bude musieť uskutočniť najmä niekoľko opatrení: jasne priradiť zodpovednosť a funkcie na rôzne úrovne vlády; zosúladiť zodpovednosti s príjmami; zvýšiť schopnosť miestnych orgánov plniť prenesené zodpovednosti ako aj vyvinúť účinné viacúrovňové koordinačné mechanizmy.

»» ENERGETIKA ««

IEA/OECD – Svetový energetický výhľad (World Energy Outlook 2019)

Zdroj: IEA

Medzinárodná energetická agentúra (IEA) OECD dňa 13. novembra 2019 v Paríži zverejnila tohtoročné zistenia vlajkovej publikácie **Svetový energetický výhľad** (World Energy Outlook - WEO 2019). Správa poskytuje pohľad na **globálne trendy, vrátane rôznych scenárov a vyhládok vývoja na energetických trhoch** (ropa, uhlie, plyn, obnoviteľné zdroje a energetická efektívnosť) **do r. 2040 a do r. 2050** (v prípade scenárov udržateľného rozvoja). Okrem aktualizácie výhľadov pre všetky energetické zdroje, aj tohtoročné vydanie analyzuje **vývoj technológií a jednotlivých regiónov na základe najnovších trhových údajov, politických iniciatív a trendov**. **Špeciálna kapitola je venovaná budúcnosti energetiky v Afrike**. Tretia časť Ročenky je venovaná dvom konkrétnym témam – vyhlídkam veternej energie na mori a budúcnosti infraštruktúry zemného plynu (využitie vodíka a biometánu). IEA jasne konštatuje, že **rýchlo sa rozvíjajúci energetický sektor zdôrazňuje dôležitosť širokého a dynamického prístupu k energetickej bezpečnosti**. Útoky v Saudskej Arábii v septembri 2019 upozornili na to, že tradičné riziká energetickej bezpečnosti nezmizli. Medzitým si nové nebezpečenstvá - od kybernetickej bezpečnosti po extrémne počasie - vyžadujú neustálu ostražitosť zo strany jednotlivých vlád. IEA odhaduje, že takmer 1/5 rastu globálnej spotreby energií v roku 2018 bola spôsobená horúcimi letami, ktoré zvyšovali dopyt po chladení.

WEO 2019 neposkytuje predpoveď budúcnosti – ročenky typu WEO poskytujú súbor vyhládok a projekcií prostredníctvom určených scenárov, ktoré skúmajú rôzne úrovne vývoja a tendencií v budúcnosti, ktoré sú prepojené s rôznymi časťami energetického systému.

WEO 2019 charakterizujú hlboké rozdiely, ktoré definujú dnešné energetické systémy: nesúlad medzi dobre zásobenými trhami s ropou; rastúce geopolitické napätie a neistoty; priepasť medzi stále vyšším objemom emisií skleníkových plynov a nedostatkom stanovených politík na ich obmedzenie v súlade s medzinárodnými cieľmi v oblasti klímy; priepasť medzi prísľubom energie pre všetkých a nedostatkom prístupu k elektrine pre 850 miliónov ľudí.

Jednotlivé analýzy predkladané v tohtoročnej Správe, poskytujúce vyhlídky najmä do roku 2040, využívajú nasledovné scenáre:

- **scenár súčasných politík** (*Current Policies Scenario*) – benchmarkový scenár založený len na tých politikách, ktoré sú už v platnosti a plne uzákonené. Tento scenár predstavuje cestu, ktorou sa svet práve teraz uberá. Poskytuje základný obraz o vývoji globálnych energetických systémoch, ak jednotlivé vlády nezmenia svoje súčasné politiky. **Tento scenár poukazuje na zvýšenie dopytu po energiách do r. 2040 o 1,3%, čo zvýši napätie vo všetkých aspektoch energetických trhoch a povedie k pokračujúcemu výraznému nárastu emisií v sektore energetiky;**

- **scenár stanovených politík** (*Stated Policies Scenario - STEPS*) – scenár poukazujúci na vývoj svetovej energetiky za predpokladu plnenia súčasne platných a už ohlásených politík a opatrení. Je to ten istý scenár, ktorý bol použitý aj vo WEO 2018, ale pod iným názvom (pred tým bol tento scenár známy ako scenár nových politík – *new policies scenario*). Tento scenár, ktorý okrem existujúcich politických opatrení zahŕňa aj súčasné politické zámery a ciele, nastavuje zrkadlo dnešným plánom a ilustruje ich implikácie. Budúci vývoj načrtnutý v tomto scenári je stále ďaleko od cieľa bezpečnej a udržateľnej energetickej budúcnosti. **Opisuje svet v roku 2040, v ktorom stovky miliónov ľudí stále nemajú prístup k elektrickej energii, kde predčasné úmrtia súvisiace so znečistením zostávajú približne na dnešných zvýšených úrovniach a kde emisie CO₂ majú za následok vážne dopady na problematiku zmeny klímy.**
- **scenár cieľov udržateľného rozvoja** (*Sustainable Development Scenario - SDG*) – scenár prvýkrát uvedený vo WEO 2017 predstavuje **smerovanie integrovaného prístupu krajín za cieľom dosiahnutia cieľov udržateľného rozvoja OSN**. SDG v oblasti energetiky: kroky v oblasti zmeny klímy; zabezpečenie prístupu k moderným energiám do roku 2030; znižovanie znečistenia ovzdušia na úroveň „net zero“ CO₂ emisií do r. 2070; plnenie cieľa Parížskej dohody súvisiaceho s udržaním rastu globálnej teploty pod 2°C a snaha o jeho zníženie na 1,5°C). Cieľom tohto scenára je poukázať na rozdiely oproti scenáru stanovených politík, ktorý neberie všetky tieto oblasti (SDGs) do úvahy. Tento scenár poskytuje vyhliadky až za r. 2050.

IEA zaznamenáva spomalenie ročného rastu produkcie bridlíc v USA - spomalenie od prelomového tempa v posledných rokoch. IEA však odhaduje, že **USA sa budú podieľať 85% na náraste svetovej produkcie ropy do roku 2030 (scenár STEPS) a 30% na zvýšenej produkcii plynu**. Tieto vyhliadky posilňujú pozíciu Spojených štátov ako vývozcu oboch palív. **Do roku 2025 celková produkcia bridlíc v USA (ropa a plyn) sa vyrovná celkovej produkcii ropy a plynu z Ruska.**

Vyššia produkcia v USA znižuje podiel krajín OPEC a Ruska na celkovej produkcii ropy. Tento podiel klesne v roku 2030 na 47% (z pôvodných 55% z polovice 20. storočia), čo znamená, že úsilie o zvládnutie podmienok na trhu s ropou bude čeliť istým tlakom.

Tlaky na príjmy z uhl'ovodíkov u hlavných svetových výrobcov tiež zdôrazňujú dôležitosť ich úsilia diverzifikovať svoje ekonomiky. Bez ohľadu na to, ako sa bude uberať energetický systém, svet stále spolieha na dodávky ropy z Blízkeho východu – tento región zostáva zďaleka najväčším čistým poskytovateľom ropy na svetových trhoch, ako aj významným vývozcom LNG. To znamená, že jedna z najrušnejších obchodných ciest na svete, Hormuzský prieliv, si udrží svoju pozíciu kľúčovej tepny pre svetový obchod s energetickými zdrojmi, najmä voči ázijským krajinám (Čína, India, Japonsko a Kórea), ktoré sa silne spoliehajú na dovážané palivo. Scenár STEPS predpovedá, že v roku 2040 80% medzinárodného obchodu s ropou sa bude sústrediť práve v Ázii (predovšetkým v dôsledku predpovedaného zdvojnásobenia indických dovozných potrieb).

Znižovanie nákladov na obnoviteľné zdroje energie a pokrok v digitálnych technológiách otvára obrovské príležitosti na transformáciu na čisté energie a zároveň vytvára niektoré nové dilemy v oblasti energetickej bezpečnosti. Veterná energia a solárna fotovoltaika podľa scenára STEPS do r. 2040 poskytnú viac ako polovicu dodatočnej výroby elektrickej energie. Podľa scenára SDG by veterná energia a solárna fotovoltaika do r. 2040 pokryli takmer celý prírastok vyrobenej elektrickej energie.

Problémy typu market dizajn pre skladovanie vyrobenej energie, alebo prepojenia medzi elektrickými vozidlami a sieťou, či ochrana osobných údajov, majú potenciál vystaviť spotrebiteľov novým rizikám, a z toho dôvodu je podľa IEA dôležité, aby tvorcovia politík a regulačné orgány mali schopnosť sa

prispôsobovať vývoju tak, aby držali krok s tempom technologických zmien a rastúcou potrebou pružnej prevádzky elektroenergetických systémov.

Viac o WEO 2019 na: <https://webstore.iea.org/world-energy-outlook-2019>

Viac o IEA WEO modeli na: www.iea.org/weo/weomodel

CEEC 2019

Zdroj: SM SR pri OECD

V dňoch 18. a 19. novembra 2019 sa v Bratislave konala **Stredoeurópska konferencia o energetike (CEEC) 2019**, pri príležitosti ktorej bolo za účasti T. Goulda z IEA/OECD (vedúci divízie pre vyhliadky dodávok energií) **prezentované tohtoročné vydanie Svetového energetického výhľadu (World Energy Outlook - WEO 2019)**. Tejto vlajkovej publikácii bol venovaný samostatný panel, ktorý moderovala **vel'vyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD I. Brocková**. Tohtoročné vydanie aktualizuje výhľady pre všetky energetické zdroje (ropa, uhlie, plyn, obnoviteľné zdroje a energetická efektívnosť), technológie a regióny na základe najnovších trhových údajov, politických iniciatív a trendov.

Špeciálna kapitola je venovaná budúcnosti energetiky v Afrike. Záver je venovaný dvom konkrétnym témam – vyhliadkam veternej energie na mori a budúcnosti infraštruktúry zemného plynu (využitie vodíka a biometánu). WEO je popredným zdrojom strategického pohľadu na budúcnosť emisií súvisiacich s energetikou a využívanými energetickými zdrojmi a poskytuje podrobné scenáre, ktoré zmapujú dôsledky rôznych energetických politík a investičných rozhodnutí.

Konferenciu otvoril organizátor konferencie A. Duleba (SFPA) spoločne s podpredsedom Európskej komisie Marošom Šefčovičom, ministrom hospodárstva SR Petrom Žigom a ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí M. Lajčákom. Rezort hospodárstva prevzal nad konferenciou záštitu. Cieľom každoročnej konferencie CEEC je zhodnotenie a diskusia o otázkach energetickej politiky a energetickej bezpečnosti v regióne Strednej Európy v kontexte rozvoja spoločnej energetickej politiky EÚ. CEEC je v súčasnosti považovaná za jednu z najprestížnejších medzinárodných konferencií venovaných energetike v tejto časti Európy.

Minister MZVEZ SR M. Lajčák prepojil otázku energetickej bezpečnosti s agendou Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, ktorej SR v tomto roku predsedá. **Podpredseda Európskej komisie M. Šefčovič** hovoril o plánoch Komisie v oblasti energetiky (infraštruktúra v oblasti distribúcie elektriny, finalizácia infraštruktúry plynu). Podľa Šefčoviča by do roku 2022 mal každý štát EÚ mať prístup k trom nezávislým zdrojom plynu a 23 štátov spoločenstva by malo mať navyše prístup aj k skvapalnenému zemnému plynu. Slovensko bude môcť prostredníctvom severojužného pripojenia využívať plyn z terminálov v Poľsku a v Litve, prípadne z chorvátskeho ostrova Krk.

Minister hospodárstva SR P. Žiga vo svojom príhovore konštatoval, že SR sa bez jadrovej energetiky nezaobíde. Vďaka jadrovej energii má slovenská elektroenergetika jeden z najmenej uhlíkovo náročných mixov v EÚ (jedna z najnižších uhlíkových stôp pri výrobe elektriny). V kombinácii jadrovej energie s obnoviteľnými zdrojmi energie sa v SR vyrába takmer 80% elektriny s takmer nulovými emisiami CO₂. Tento podiel bude ešte vyšší po predpokladanom spustení tretieho a štvrtého bloku jadrovej elektrárne

v Mochovciach. Podiel zelenej energie sa zvýši aj vďaka reforme podpory obnoviteľných zdrojov, ktorá zavádza trhovo orientované aukcie v súlade s najlepšou zahraničnou praxou a požiadavkami legislatívy EÚ.

Podľa ministra P. Žigu je SR vzorovou krajinou, aj napriek kritike, že SR vyrába 11% energie z uhlia. V tejto súvislosti je potrebné uznať, že všetky nízko uhlíkové zdroje (slnečná energia, vietor, voda, jadrová energia) majú v energetickom mixe svoje opodstatnené miesto. Voľba vhodného nízko uhlíkového technologického mix, zohľadňujúceho geografický a sociálno-ekonomický potenciál, je suverénnou voľbou každého štátu.

Prezentácia WEO 2019

Tim Gould, vedúci Divízie pre vyhliadky dodávok energií z Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA), prezentoval tohtoročné zistenia vlajkovej publikácie Svetový energetický výhľad (WEO 2019). WEO 2019 podľa T. Goulda charakterizujú hlboké rozdiely, ktoré definujú dnešné energetické systémy: nesúlad medzi dobre zásobenými trhmi s ropou; rastúce geopolitické napätie a neistoty; priepasť medzi stále vyšším objemom emisií skleníkových plynov a nedostatkom stanovených politík na ich obmedzenie v súlade s medzinárodnými cieľmi v oblasti klímy; priepasť medzi prísľubom energie pre všetkých a nedostatkom prístupu k elektrine pre 850 miliónov ľudí.

V rámci prehľadu a projekcií na energetických trhoch tohtoročné vydanie prináša detailný pohľad na:

- dopady rôznych realít (bridlicová revolúcia, stúpajúci význam a podiel LNG, klesajúce náklady na obnoviteľné zdroje, rozširovanie digitálnych technológií) na budúce dodávky energií;
- cestu, ktorá vedie k splneniu globálnych cieľov v oblasti zmeny klímy a ďalších cieľov v oblasti trvalo udržateľnej energie;
- energetickú budúcnosť Afriky a to, ako by mohol vzostup afrického spotrebiteľa ovplyvniť globálne trendy v energetike;
- rolu veternej energie na mori v rámci transformácie energetického sektora;
- možnosti pre globálne plynovodné siete na dodávky s nízkym obsahom uhlíka a pod.

Na základe analyzovaných trendov, scenárov a vyhliadok vývoja T. Gould prezentoval nasledovné kľúčové závery WEO 2019:

- pokračujúci vývoj v oblasti prijímania politických opatrení adaptovaných na stanovené ciele;
- bridlicová revolúcia v USA (ropa a plyn) významne mení rozpoloženie a fungovanie trhu (zmena obchodných modelov a stratégií);
- úspešná transformácia elektroenergetického sektora je podmienená vplyvom obnoviteľných zdrojov (veterná a solárna energia), skladovaním vyrobenej energie a využívaním digitálnych technológií. IEA upozorňuje, že inkluzívna a hlboká transformácia elektroenergetiky znamená aj adekvátne vysporiadanie sa s problémami súvisiacimi so staršími infraštruktúrami;
- významná úloha energetiky v oblasti hospodárskeho vývoja Afrického kontinentu;
- budúce smerovanie bezpečnej a udržateľnej globálnej energetiky leží v rukách vládnych rozhodnutí a určovaní politických priorit.

IEA/OECD – Zasadnutie Riadiacej rady IEA na úrovni ministrov

Zdroj: IEA

Dňa 6. a 7. decembra 2019 sa v Paríži konalo Ministerské zasadnutie Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) OECD. Ústrednou témou tohtoročného Ministeriálu IEA bolo **budovanie energetickej budúcnosti**. Ministeriál poskytol priestor pre SR zúčastniť sa dôležitej diskusie o budúcom vývoji energetickej bezpečnosti (jej rozširovanie a posilňovanie), o tvorbe udržateľných, inovatívnych a inkluzívnych energetických systémov (prechod na čistú a udržateľnú energetiku), o vytváraní podmienok pre investorov, vedu a výskum a inovácie, zlepšené energetické služby a o vplyve digitalizácie naprieč sektorom

energetiky. Jednotliví vedúci delegácií ocenili významný pokrok v asociačnom procese IEA s rozvíjajúcimi sa ekonomikami a vyzdvihli potrebu naďalej prehĺbovať tento typ spolupráce.

Ministerskému zasadnutiu predsedal poľský minister pre energetiku a zmenu klímy Michal Kurtyka. Ministeriálu sa okrem ministrov pre energetiku z jednotlivých členských krajín IEA zúčastnili aj ministri z asociačných (Maroko, Čína, India, Indonézia, Thajsko, Singapur, Juhoafrická republika a Brazília) a prístupových krajín (Čile, Litva), ako aj výkonní riaditelia z najrelevantnejších spoločností zapojených do výroby a spotreby všetkých foriem energie, vrátane zástupcov zo združení spotrebiteľov. Ministeriálu sa taktiež zúčastnil aj zástupca z Kolumbie, ktorá momentálne finalizuje prístupový proces do OECD, po ktorom plánuje vstúpiť do prístupového procesu za člena IEA. SR bola zastúpená prostredníctvom Stálej misie SR pri OECD.

Zdroj: IEA

Medzinárodný dialóg, ktorého sa okrem členských krajín zúčastnili aj asociačné, partnerské krajiny a zástupcovia priemyslu (IEA Energy Business Council), sa orientoval na definovanie tých oblastí a technológií, ktoré majú najväčší potenciál, ako aj na kľúčové potreby vzhľadom na financovanie, tvorbu politik a stimulov a partnerstiev prispievajúcich k urýchleniu podpory inovácií v sektore energetiky.

Taktiež sa venovali téme digitalizácie (z hľadiska jej vplyvu na prechod na čistú energiu) a jej socio-ekonomickému vplyvu. Obchodné a regulačné štruktúry pre decentralizované a digitalizované energetické systémy boli tiež adekvátne diskutované.

Relevantný priestor bol daný dialógu ohľadom zlepšovania **energetickej bezpečnosti**. Okrem toho, že táto téma patrí medzi základnú oblasť práce IEA, hlavne prostredníctvom mechanizmu núdzovej pripravenosti v rope (ale aj iniciatívam týkajúcich sa dizajnu trhov s plynom a elektrickou energiou), **jej aktuálnosť najmä v dôsledku nových a často nečakaných hrozieb** (prírodné katastrofy, teroristické a kybernetické útoky) **núti vládny sektor o nej diskutovať so zámerom jej neustáleho zlepšovania a adaptácie na jednotlivé zmeny.**

V tejto súvislosti bola analyzovaná pokračujúca potreba diverzifikácie dodávok zdrojov (napr. skvapalneného zemného plynu, čo má vplyv na znižovanie tradičných geopolitických rizík, ale iba v regiónoch a krajinách, ktoré k nemu majú efektívny prístup). Pokračujúce investície a rozširovanie plynárenskej infraštruktúry predstavujú kľúčový komponent bezpečnosti dodávok. Finančné a regulačné politiky v oblasti plynárenskej infraštruktúry by mali byť v súlade s politikou prechodu na čistú energiu. Energetický systém prechádza najdramatickejšou transformáciou vo svojej histórii, poháňanou hlavne trendom dekarbonizácie, decentralizácie a digitalizácie.

Tieto zmeny prinášajú veľké príležitosti, ale aj nové výzvy vrátane riešenia potenciálnej zraniteľnosti energetických sietí voči rôznym výpadkom. V tomto ohľade **niektoré krajiny (najmä FR, ES a SR) označili bezpečnosť elektroenergetických systémov za veľkú výzvu a vyzdvihli potrebu regionálnej spolupráce, ako aj investícií do budovania (alebo rekonštrukcie) elektroenergetických sietí a podporu technologických inovácií.** Rýchle zníženie nákladov a rozmiestnenie veternej a solárnej fotovoltaiky predstavujú globálny úspech, ktorý by mohol pomôcť dosiahnuť svetové ciele v oblasti udržateľnej energie. Zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe si bude vyžadovať flexibilitu, aby sa stali základným kameňom budúcich trhov s elektrinou. Technologické riešenia už existujú, ale politiky musia zabezpečiť integráciu obnoviteľných zdrojov energie nákladovo efektívnym a spoľahlivým spôsobom.

Zdroj: IEA

Ministri sa taktiež zhodli na tom, že na dosiahnutie globálnych cieľov v oblasti zmeny klímy (obmedzujúc znečistenie ovzdušia, zvyšujúc globálny prístup k energii a zároveň podporujúc hospodársky rast a energetickú bezpečnosť) bude potrebný mix riešení zahŕňajúc obnoviteľné zdroje, energetickú efektívnosť, podporu existujúcich nízko uhlíkových palív akými je napr. jadrová energia, rozširovanie nových technológií ako sú batérie, vodík a zachytávanie a skladovanie uhlíka. Tento prístup založený na všetkých palivách a technológiách je v centre práce IEA.

V hľadani riešenia pre prechod na čisté energetické systémy si treba uvedomiť, že neexistuje len jedno ultimátne riešenie či technológia („one size fits all“) už z toho titulu, že východisková situácia jednotlivých krajín a regiónov je významne heterogénna, a preto treba identifikovať riešenia „šité na mieru“. SR v tejto súvislosti uviedla, že **SR podporila cieľ klimatickej neutrality EÚ do roku 2050, ako aj európske ciele v oblasti zmeny klímy a energetiky do roku 2030 a kľúčovým nástrojom na dosahovanie týchto cieľov je v prípade SR využívanie energie z jadra.** Z tohto hľadiska SR veľmi víta otvorenosť IEA voči všetkým zdrojom, ako aj jej pokračujúcu odbornú expertízu a posudok v tomto smere.

Nabývaný program Ministeriálu taktiež umožnil uzatvorené stretnutie len v kruhu členov IEA, počas ktorého bol hodnotený pokrok od poslednej Ministerskej rady v roku 2017 a určili sa budúce priority a kroky, na ktorých sa ministri zhodli v spoločnom výstupe – **komuniké**, čím sa naplnila ambícia poľského predsedníctva. Naposledy, kedy sa ministrom na pôde IEA podarilo dosiahnuť konsenzus na výstupe v podobe komuniké (vyššia politická výpovedná hodnota) bolo pred 10timi rokmi.

Tohtoročné komuniké obsahuje mandáty (zmena klímy, energetická bezpečnosť, prechod na čisté energetické systémy, asociačný proces a kapacitné schopnosti IEA) **záväznú na dôslednú implementáciu počas nasledujúceho dvojročného obdobia.** Ministerské zasadnutia IEA sa uskutočňujú s dvojročnou periodicitou, od vstupu SR do IEA sa SR doteraz zúčastnila už v poradí siedmeho zasadnutia tohto typu.

»» OECD A SLOVENSKO ««

Koncepcia Smart Cities má pred sebou dve hlavné výzvy

Aziza Akhouch (vľavo) a Miriam Letašiová
Zdroj: SM SR pri OECD

Dňa 25. novembra 2019 sa v bratislavskom hoteli Bôrik uskutočnil v spoluprácu s OECD workshop na tému Smart Cities. Vývoj inteligentných miest, tzv. Smart Cities, stojí na Slovensku pred dvomi hlavnými výzvami (1) dostatočne vypracované Smart Cities koncepcie a (2) aby mala táto téma jedného koordinátora. Počas workshopu v Bratislave to uviedla generálna riaditeľka Sekcie podnikateľského prostredia a inovácií Ministerstva hospodárstva SR Miriam Letašiová.

Ako implementovať agendu Smart Cities do praxe, priblížiť skúsenosti z iných európskych krajín a miest a zároveň podporiť

konkurencieschopnosť podnikateľských subjektov, miest a obcí v rámci témy inteligentných miest bolo cieľom Smart Cities Workshopu, ktorý zorganizovali Ministerstvo hospodárstva SR a OECD. Podujatia sa zúčastnili predstavitelia miest a obcí, podnikateľskej sféry, ale aj štátnej správy. Zastúpených bolo približne 70 firiem.

Podľa M. Letašiovej je požiadavka jedného koordinátora pre tému Smart Cities zásadná a vychádza z praxe. „Je nesmierne dôležité, aby sme hovorili jednotným jazykom. Tento orgán by nielen zastrelil celú agendu, ale aj následne prevzal kompetencie a zodpovednosť. Treba si uvedomiť, že koncovým užívateľom by mal byť samotný občan, jeho spokojnosť a zvýšenie kvality života,“ skonštatovala Letašiová. Na Slovensku však chýba v tejto oblasti štandardizácia a potrebné je pridať aj vo vzdelávaní. Na druhej strane máme podľa Letašiovej viacero miest, ktoré sa môžu definovať ako smart alebo také, ktoré smerujú k tomu, že budú inteligentné, každé ale z iného pohľadu. Napríklad Bratislava ako prvá otvorila dáta na svojej webovej stránke. Dôležité podľa kompetentných je, aby si každé mesto v prvom rade vytvorilo stratégiu a určilo si svoje priority.

Ako uviedla **vedúca OECD Divízie miest, mestských politík a trvalo udržateľného rozvoja Aziza Akhouch**, OECD má v tejto oblasti tri základné posolstvá. „Predovšetkým chceme, aby bol v strede záujmu človek a aby sa ľuďom žilo v inteligentných mestách dobre, ďalej je to otázka meranie vplyvu týchto zmien a potom celkový dopad na správu vecí verejných,“ upresnila Akhouch, ktorá ocenila aktivity Slovenska v oblasti agendy Smart Cities. Ministerstvo hospodárstva chce jednoznačne podporiť trh inovatívnych riešení. Aj preto vyhlásilo druhú výzvu, ktorou chce podporiť malé a stredné podniky pri implementovaní inovatívnych riešení v mestách. V nej alokovalo sumu 1 milión eur.

Viac na: <http://smartcities.fsvucm.sk/>

ZO ŽIVOTA STÁLEJ MISIE

Recepcia k 30. výročiu Nežnej revolúcie

Foto: SM SR pri OECD

Spoločnou recepciou s Českou republikou sme v OECD 12.11.2019 oslávili 30. výročie Nežnej revolúcie. S príhovormi na nej vystúpili obaja veľvyslanci, ktorých dopĺňal zástupca generálneho tajomníka OECD Ludger Schuknecht. Tento významný historický míľnik s nami prišli osláviť kolegovia z členských štátov a zo sekretariátu OECD. Ako vo svojom príhovore povedala veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD Ingrid Brocková: „Išlo o návrat Československa, dnes Českej a Slovenskej republiky, do Európy a začiatok našej integrácie do transatlantického ekonomického a bezpečnostného priestoru – NATO a Európskej únie. Na začiatku procesu bol však náš vstup do OECD, ktorá bola v celom procese ekonomickej transformácie oboch krajín nápomocná.“ Sprievodnou aktivitou recepcie bola výstava MZVaEZ SR „Cesta k slobode“ v konferenčnom centre OECD.

Foto: SM SR pri OECD

SPOLOČNÁ VIANOČNÁ KAPUSTNICA

Foto: SM SR pri OECD

Po náročnom jesennom období plnom rokovaní a zasadnutí si tím Stálej misie SR pri OECD pred odchodom na vianočné dovolenky spríjemnil jeden decembrový piatkový večer spoločnou kapustnicou. Stretnutia sa zúčastnili aj naši kolegovia zo Zastupiteľského úradu SR v Paríži a zo Stálej delegácie SR pri UNESCO, nevynímajúc veľvyslancov Igora Slobodníka a Igora Grexu. Hostami boli aj slovenskí experti pracujúci v OECD.

Konečne sme mali s kolegami možnosť rozprávať sa aj o našich voľnočasových aktivitách a plánoch na sviatky. **Kapustnica sa konala na rezidencii stálej predstaviteľky a veľvyslankyne SR pri OECD, Ingrid Brockovej, ktorá prítomným poďakovala za vynikajúci spoluprácu v roku 2019, najmä za úspešne zvládnutie Predsedníctva MCM a popriala všetkým pokojné sviatky a zdravý rok 2020.**

ROZHOVOR S ...

Rozhovor s Ingrid Brockovou, veľvyslankyňou a stálou predstaviteľkou SR pri OECD

Aký bol rok 2019 a s čím vstupujete do roku 2020?

Slovenská republika má za sebou v organizácii mimoriadne intenzívny a úspešný rok. Po prvýkrát od vstupu (2000) sme predsedali zasadnutiu Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM). Bolo to celoročné zadanie, orchestrovali sme prácu organizácie v kontexte nami zvolenej témy: Využitie digitálnej transformácie pre udržateľný rozvoj: príležitosti a výzvy. Uchádzali sme sa o túto úlohu ako výraz dlhodobej angažovanosti a vzájomného

konštruktívneho dialógu, zároveň ako spôsobu zahájenia osláv 20. výročia vstupu do tejto organizácie. Rok 2020 by mal byť pokračovaním pripomenutia si týchto osláv, tento krát intenzívnejšie na Slovensku.

Ktoré témy budú dominujúce v živote OECD?

Žijeme v čase zložitého medzinárodného kontextu ako je pokles rastu HDP, klimatické zmeny, migrácia, kríza multilateralizmu, spomalenie obchodu a investícií, narastanie nerovností a i. OECD dokázala byť za ostatné roky relevantná vďaka výstupom vo väzbe na G7, G20 a pre potreby členských krajín OECD takmer vo všetkých sektorových politikách. Rezonujú najviac výstupy týkajúce sa aspektov digitálnej transformácie, konkrétne Princípy pre umelú inteligenciu prijaté SK PRES MCM 2019 a následne japonským PRES G20. Výzvami zostáva nastavenie fundamentov koherencie politik inkluzívneho a udržateľného rastu, zdaňovanie digitálnej ekonomiky, tlak na kroky proti klimatickým zmenám a starnutiu obyvateľstva. V OECD samotnej výzvou zostáva čoraz problematickejšie dosahovanie konsenzu jej členských krajín. Konkrétnymi príkladmi sú rozpočtové otázky, ako aj diskusia o možnom rozširovaní organizácie.

Aké príležitosti a výzvy vnímate v roku 2020 pre Slovensko?

Slovenská republika bude mať v blízkej dobe voľby do Národnej rady, prirodzene rámcom pre činnosť Stálej misie SR pri OECD bude Programové vyhlásenie vlády SR. Bez ohľadu však na jej zloženie, Slovensko môže čerpať od OECD ako aj jej členských krajín uchopenie odpovedí na základné megatrendy, ktorými sú starnutie obyvateľstva, digitálna transformácia, automatizácia výroby, klimatické zmeny. Slovensko je v rámci OECD jednou z krajín s najrýchlejšie starnúcim obyvateľstvom a západná časť krajiny s najohrozenejšou pracovnou silou vplyvom automatizácie (až takmer 40%). Nehovoriac o kvalite vzdelávacieho procesu a jeho kapacite prípravy zručností pracovnej sily na potreby pracovného trhu. Slovensko potrebuje nový model hospodárskeho rozvoja.

V roku 2021 končí funkčné obdobie generálnemu tajomníkovi OECD. Ako bude prebiehať voľba jeho nástupcu/nástupkyne?

Okrem bežnej, operatívnej činnosti, ako je napríklad aj príprava nového dvojročného rozpočtového obdobia na roky 2021-22, bude mať organizácia v portfóliu ešte dve agendy. V roku 2021 končí funkčné obdobie súčasnému generálnemu tajomníkovi (po troch funkčných obdobiach) a my, veľvyslanci členských krajín sme už začali diskutovať o príprave procesu výberu jeho nástupcu alebo nástupkyne. Výberový proces musí byť transparentný, inkluzívny a férový, nastavený s dostatočným časovým predstihom. Druhou agendou je príprava politického vyhlásenia k 60.výročiu založenia OECD, ktoré pripadá na jeseň 2021, čiže by malo už reflektovať ambície nového vedenia organizácie. Všetci si prajeme, aby OECD naďalej zostala relevantnou pre potreby členských krajín a transparentnou medzinárodnou organizáciou.

VIETE ŽE ...

- ... očakáva sa, že globálny rast sa v roku 2020 dosiahne úroveň 2,5%, čo je mierne nad pred krízovým stavom z roku 2007 (2,4%)?
- ... priemerný hrubý verejný dlh v roku 2017 dosiahol v krajinách OECD 110% HDP, čím sa znížil manévrovací priestor krajín?
- ... výdavky verejnej správy na sociálnu ochranu a zdravie spolu predstavovali v roku 2017 v krajinách OECD viac ako 21% HDP?
- ... zamestnanosť vo verejnej správe predstavuje v krajinách OECD približne 18% celkovej zamestnanosti?
- ... v mnohých krajinách OECD bol zaznamenaný rast zamestnanosti v činnostiach s relatívne nízkou produktivitou práce, čo znamenalo viac pracovných miest s nižšími priemernými mzdami? Hoci v posledných rokoch bol zaznamenaný rast reálnych miezd (kompenzácia za odpracovanú hodinu), očistený o infláciu, reálne mzdy zostávajú v mnohých krajinách pod úrovňou pred krízou?
- ... Dohovor OECD o boji proti podplácaniu zavádza právne záväzné normy na kriminalizáciu podplácania zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách a definuje viacero opatrení, ktoré tento účel zefektívňujú?
- ... iniciatíva OECD Dôvera v podnikaní je platformou pre vedúcich pracovníkov a manažérov, ktorá presadzuje princípy zodpovedného podnikateľského správania, skúma trhové stimuly pre obchodné rozhodovanie a reaguje na očakávania spoločnosti pri riešení súčasných a budúcich výziev?
- ... Medzinárodná výroba, obchod a investície sa čoraz viac organizujú v rámci takzvaných globálnych hodnotových reťazcov (GVC), kde sa rôzne fázy výrobného procesu nachádzajú v rôznych krajinách? V posledných desaťročiach bol zaznamenaný silný trend smerom k medzinárodnému rozptylu činností hodnotového reťazca, ako sú dizajn, výroba, marketing, distribúcia atď?
- ... Umelá inteligencia (AI) transformuje všetky aspekty nášho života? Ovplyvňuje to, ako pracujeme aj ako sa hráme? S jej pomocou je možné vyriešiť globálne problémy, ako sú zmena podnebia a prístup ku kvalitnej lekárskej starostlivosti?

... podľa OECD budú výdavky na zdravotnú starostlivosť na osobu rásť v krajinách OECD v priemere ročne o 2,7% a do roku 2030 budú predstavovať 10,2% HDP (oproti 8,8% v roku 2018)?

... poľnohospodárstvo využíva 40% svetových pôdných zdrojov a je priamo zodpovedné za 12% globálnych emisií skleníkových plynov?

... emisie z cestnej, železničnej, leteckej a lodnej dopravy rástli za posledných 50 rokov rýchlejšie ako emisie z ostatných sektorov? V súčasnosti dosahujú približne 14% z celkových emisií CO₂ a sú zdrojom 24% emisií vyprodukovaných ľudskou činnosťou?

... svetové bohatstvo sa masívne sústreďuje v rukách technologických gigantov? Ešte v roku 2010 mali spoločnosti Apple, Microsoft, Amazon a Alphabet, ktorý stojí za firmou Google, spoločnú trhovú hodnotu 700 miliárd dolárov a v súčasnosti je hodnota týchto štyroch spoločností viac ako 4 bilióny dolárov?

DÁVAME DO POZORNOSTI ...

13. – 16. 01. 2020	Globálna konferencia pre správu inovácií, Paríž
16. 01. 2020	OECD politické fórum na vysokej úrovni: Budovanie prístupu spoločnosti k novým výzvam v oblasti migrácie a integrácie, Paríž
17. 01. 2020	Ministerské stretnutie k migrácií, Paríž
28. – 30. 01. 2020	Konferencia OECD o súkromnom financovaní pre trvalo udržateľný rozvoj, Paríž
29. – 30. 01. 2020	zasadania Inkluzívneho rámca BEPS – diskusia o návrhu na zdaňovanie digitálnej ekonomiky, Paríž
30. 01. 2020	Seminár „Financovanie rozvoja na regionálnej a miestnej úrovni“, Bratislava
04. 02. 2020	OECD Konferencia o Globálnej dohode, Paríž
05. – 06. 02. 2020	Konferencia OECD na vysokej úrovni o ukončení násillia páchaného na ženách, Paríž
11. – 13. 02. 2020	Fórum o náležitej starostlivosti v sektore odevov a obuvi v Paríži

26. 02. 2020	OECD Deň hospodárskej súťaže, Paríž
05. 03. 2020	Globálne fórum pre životné prostredie na tému rodovej rovnosti, Paríž
05. 03. 2020	Konferencia o rodovej rovnosti v podnikaní, Paríž
18. - 19. 03. 2020	Riadiaca rada Medzinárodnej energetickej agentúry, Paríž
25. – 26. 03. 2020	Globálne fórum integrity a boja proti korupcii, Paríž
30. 03. 2020	Rada OECD k SDG´s k Agende 2030, Paríž
31. 03. 2020	Globálne fórum pre životné prostredie na tému zmeny klímy, Paríž
07. – 09. 04. 2020	OECD Fórum o zodpovedných dodávateľských vzťahoch v odvetní minerálov, Paríž
14. – 17. 04. 2020	OECD/UNDP Konferencia o financovaní biodiverzity, Paríž
12. – 13. 05. 2020	zasadanie Výboru pre hospodárske politiky OECD, Paríž
27. – 29. 05. 2020	ITF Summit 2020: Dopravné inovácie a trvalo udržateľný rozvoj, Lipsko, Nemecko
15. 06. 2020	OECD Fórum o hospodárskej súťaži, Paríž
16. - 17. 06. 2020	6. OECD Fórum o daniach a trestnej činnosti, Paríž

SÁLA MISIA NA FACEBOOKU

SM SR pri OECD zriadila svoju oficiálnu stránku na facebooku, na ktorej sa dozviete všetky aktuality z dielne OECD a zo života stálej misie.

<https://www.facebook.com/SlovakiaOECDParis/>

ANOTÁCIE K PUBLIKÁCIÁM

Vydali sme už 35. číslo našich anotácií k publikáciám OECD. Archív s anotáciami je možné nájsť na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a na anotácie sa preklikáte aj cez stránku Stálej misie SR pri OECD v Paríži (www.mzv.sk/oecdparis).

Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Sú tiež dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného O.N.E. (informácie o registrácii do platformy O.N.E. nájdete tu: <http://www.oecd.org/one/>)

Autorský tím – kolektív Stálej misie:

*Ingrid Brocková, Ivona Gallová, Dušan Jurík, Kristína Gendová Ruzsíková,
Bronislava Žemberová, Tomáš Besedič, Vladislav Ujházi*

*Edičné spracovanie: Dušan Jurík
Nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla: 15.01.2020)*

Vaše osobné údaje v rozsahu „emailová adresa“ sú spracúvané za účelom prezentácie Slovenskej republiky a oprávnených záujmov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v súlade so zákonom č. 18/2018 o ochrane osobných údajov a Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679.

V prípade, že si neželáte, aby Vám boli tieto emaily zasielané aj naďalej, prosím odhláste odber cez oecd.paris@mzv.sk. Práva dotknutej osoby podľa §21 až §27 a §100 zákona č. 128/2018 o ochrane osobných údajov si môžete uplatniť prostredníctvom emailovej adresy ochranaudajov@mzv.sk.

V súvislosti s týmto účelom sú Vaše osobné údaje spracúvané manuálne, nie sú poskytované tretím stranám a budú uchovávané do doby odhlásenia odberu.

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD v Paríži, Tel: +33 1 56 26 50 90
Email: oecd.paris@mzv.sk*

<https://www.facebook.com/SlovakMissionOECD/www.mzv.sk/oecdparis>

www.oecd.org

www.iea.org

www.oecd-nea.org

www.itf-oecd.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie): Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Litva (2018), Lotyšsko (2016), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).